

SPIS TREŚCI

Skróty użyte w tekście	9
WSTĘP	11
I. ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	13
II. PRADZIEJE	18
1. Epoka kamienna	18
2. Epoka brązu – kultura łużycka	19
3. Epoka żelaza – okresy lateński i rzymski	26
4. Wczesne średniowiecze	27
III. SZKICE HISTORYCZNE	29
1. Staropolskie czasy	29
1.1. Pierwsze wzmianki o Kwaczale	29
1.2. Powstanie klasy chłopskiej	31
1.3. Wieś prawa książęcego od XI do XIII wieku	32
1.4. Wieś od XIV do XVI wieku	38
a) Przywileje królewskie dla biskupów krakowskich	38
b) Lokowanie wsi na prawie niemieckim (sołtys, kmiecie, zagrodnicy, chałupnicy, komornicy, karczmarze, młynarze, rzemieślnicy)	39
c) Ciężary chłopskie do XVI wieku	50
d) Skutki lokacji na prawie niemieckim	54
e) Folwark	55
f) Ordynacje biskupie	60

1.5	Wieś w XVII i XVIII wieku	62
a)	Wprowadzenie	62
b)	Granice Kwaczaly, stosunki społeczno-gospodarcze	65
c)	Ciężary chłopskie w XVII i XVIII wieku	70
d)	Folwarki kwaczalskie	85
e)	Ostatnie lata przynależności Kwaczaly do biskupstwa krakowskiego	88
2.	Okres porozbiorowy	90
2.1	Pierwsze lata rządów austriackich 1795 –1809	90
2.2.	Okres Księstwa Warszawskiego 1809–1815	93
2.3.	Okres Rzeczypospolitej Krakowskiej 1815–1846	99
2.4.	Pod zaborem austriackim 1846 –1918	112
3.	Pierwsza wojna światowa 1914–1918	121
4.	Okres międzywojenny 1918–1939	123
5.	Druga wojna światowa 1939–1945	126
6.	Okres tzw. demokracji ludowej 1945–1989	150
7.	Upadek komunizmu, III Rzeczpospolita Polska	155
IV.	MIESZKAŃCY WSI	157
1.	Pochodzenie, nazwiska, zaludnienie	157
2.	Ubiór	164
3.	Żywnienie	166
4.	Lecznictwo i opieka społeczna	172
5.	Stosunki rodzinne, sąsiedzkie i gromadzkie	176
6.	Zaloty, zrękowiny i wesele	179
7.	Dziecko dawnej wsi	183
8.	Pogrzeb	186
V.	ZAJĘCIA MIESZKAŃCÓW	190
1.	Wiadomości ogólne	190
2.	Rolnictwo	195
2.1.	Kółko Rolnicze	201
2.2.	Koło Gospodyń Wiejskich	205
3.	Rzemiosło	209
4.	Małe formy przemysłowe	213
4.1.	Młynarstwo i tartacznictwo	214
4.2.	Karczmy i gorzelnictwo	217

4.3. Wapiennik i cegielnictwo	222
4.4. Mleczarstwo	223
5. Przemysł chemiczny	225
6. Eksploatacja złóż – piaskownia	227
VI. KULTURA I OŚWIATA	228
1. Zwyczaje, obrzędy i wierzenia ludowe	228
2. Sztuka ludowa	234
3. Budownictwo	239
4. Szkolnictwo i oświata	250
5. Parafia rzymskokatolicka	271
6. Straż pożarna	280
7. Klub sportowy	282
8. Stowarzyszenie Sympatyków i Przyjaciół Kwaczały	285
VII. WŁADZE I ADMINISTRACJA TERENU	286
VIII. CYKL ROCZNY W ŻYCIU WSI	292
1. Adwent	292
2. Okres Bożego Narodzenia	294
3. Zapusty, czyli karnawał	302
4. Wielki Post	306
5. Wielkanoc	309
6. Wiosna	311
7. Lato	323
8. Jesień	328
IX. ZASŁUŻENI DLA KWACZAŁY	331
Józef Patelski	331
Stanisław Urbańczyk	334
Stanisław Mrowec	335
Stanisław Stochel	336
Ks. Stanisław Stopka	338
ZAKOŃCZENIE	341

ZAŁĄCZNIKI	343
1. Tłumaczenie dokumentu lokacyjnego wsi Jeleń wydany przez Jana Muskatę biskupa krakowskiego w Lipowcu dnia 26 października 1303 r.	345
2. Ordynacja dla klucza lipowieckiego wydana w Siewierzu 15 listopada 1574 r.	346
3. Spis mieszkańców Kwaczały z inwentarza z 1800 r.	348
4. Alfabetyczny wykaz mieszkańców Kwaczały z katastru z 1848 r.	351
5. Spis mieszkańców Kwaczały z inwentarza z 1724 r.	359
6. Odpis przywileju biskupa Kajetana Ignacego Sołtyka na karczmę z dnia 30 kwietnia 1774 r. dla Kazimierza Taborskiego i jego syna Baltazara	362
7. Odpis przywileju biskupa Andrzeja Stanisława Żałuskiego z 17 maja 1748 r. dla Józefa Nadziei na zbudowanie karczmy na Spalonej w Kwaczale	364
8. Wykaz kaplic, kapliczek, figur i krzyży przydrożnych	366
9. Jednostki miar występujące w tekście	368
10. Jednostki pieniężne występujące w tekście	370
11. Wyrażenia mało znane, występujące w tekście	373
Wykorzystane źródła i opracowania	377
Spis ilustracji w tekście	383
Spis tabel w tekście	385
Indeks osób	387
Wkładka – reprodukcje fotografii	393